

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI 1180/08-12

Název školy: **Základní škola, Brno, Horníkova 1, příspěvková organizace**

Adresa: Horníkova 1, 628 00 Brno

Identifikátor: 600107957

IČ: 48512575

Místo inspekce: Horníkova 1, 628 00 Brno

Termín inspekce: 1. – 4. duben 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní školy s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání dle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola, Brno, Horníkova 1 (dále škola) je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Statutární město Brno, městská část Brno-Líšeň, Jírova 2, 628 00 Brno. Škola vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Statutárním orgánem právnické osoby je ředitel školy. Ve školním roce 2007/2008 je v 25 třídách úplné školy vzděláváno 445 žáků (nejvyšší povolený počet je 680 žáků). Čtyři oddělení školní družiny (dále ŠD) navštěvuje 118 žáků (kapacita 150 žáků). Stravování ve školní jídelně využívá 474 žáků (kapacita je 1200 strávníků). Celkový počet žáků je v posledních třech letech stabilizovaný. V budově školy sídlí rovněž Gymnázium Hády, s. r. o.

Ve školním roce 2007/2008 se v 1. a 2. a v 6. a 7. ročníku vyučuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Tvořivá škola v galerii* (dále ŠVP), v ostatních ročnících probíhá výuka podle vzdělávacího programu *Základní škola, čj. 16847/96-2*. Škola se profiluje vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

(dále SVP) - ve školním roce 2007/2008 bylo zřízeno 11 tříd pro žáky s SVP. Další prioritou je výuka cizích jazyků dle vzdělávacího programu *Základní škola s rozšířenou výukou cizího jazyka, čj. 16 333/96-22-21*, v současné době je zde 5 jazykových tříd.

Škola se dále prezentuje řadou mimoškolních aktivit. Motivační název ŠVP vznikl díky Galerii Hády, v níž je umístěna stálá expozice výtvarných děl a probíhají zde výstavy renomovaných i méně známých výtvarníků i prací žáků líšeňských škol. Osobní rozvoj žáků a vhodné využití volného času umožňuje pestrá nabídka zájmových útvarů (v tomto školním roce se realizuje více než 30 kroužků) a dlouhodobá spolupráce s mnoha partnery. Tělovýchovné zázemí školy poskytuje vhodné podmínky pro činnost sportovního oddílu lehké atletiky. Žáci využívají rovněž nabídky hudební školy sídlící ve zdejší budově.

II. Ekonomické údaje

Škola v hodnoceném období 2005 až 2007 hospodařila zejména s finančními prostředky poskytnutými jí dotacemi ze státního rozpočtu (SR), dále s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a také z ostatních zdrojů, přičemž dotace ze SR činily v průměru asi 71 % celkových ročních neinvestičních výdajů - nákladů školy.

Vývoj výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu v letech 2005–2007, při zhruba stejném počtu žáků (2005 – 441 žáků, 2006 – 444 žáků a 2007 – 445 žáků) měl vzrůstající tendenci. Škola použila tyto finanční prostředky zejména na platy a související zákonné odvody. Prostředky poskytnuté na ostatní neinvestiční výdaje použila škola zejména na nákup učebnic, učebních pomůcek, programového vybavení a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

V uvedených letech obdržela škola mimo dotace na přímé náklady na vzdělávání a mimo příspěvku na provoz také účelové finanční prostředky ze SR (dotace na projekty *Hodina a Státní informační politiku ve vzdělávání*).

Z uvedeného vyplývá, že vývoj finanční situace školy je rovnoměrný, má vzrůstající tendenci a nevykazuje žádná rizika.

III. Hodnocení školy

Vedení školy

Škola vytvářela vlastní ŠVP jako pilotní škola od roku 2002 a vyučuje podle něj již druhým školním rokem. ŠVP je zpracovaný podle požadavků školského zákona a zohledňuje reálné materiální, personální a organizační podmínky školy. Struktura ŠVP je v souladu s principy Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zkušenosti s realizací ŠVP byly zapracovány do verze platné k 1. září 2007. ŠVP má kvalitně zpracované obecné části, velká pozornost je v souladu se zaměřením školy věnována vzdělávání žáků s SVP. Pro tyto žáky je proto samostatně zpracován předmět český jazyk a literatura. Průřezová témata jsou realizována zařazením samostatné hodiny na 1. stupni, na 2. stupni pak integrací do předmětů a také tvorbou projektů. Na zpracování ŠVP spolupracovala většina pedagogických pracovníků. ŠVP je zveřejněn na webových stránkách školy, projednala a schválila jej školská rada.

Organizace vzdělávání, uplatňované metody a formy práce ve třídách, ve kterých se podle ŠVP vyučuje, umožňovaly inovaci obsahu vzdělávání díky prvkům činnostního učení, které škola uplatňuje již řadu let zapojením v projektu *Tvořivá škola*. Pozitivem je trvalá spolupráce obou koordinátorek s učiteli a jejich metodické vedení při realizaci ŠVP. Vedení školy cíleně podporovalo a sledovalo zavádění inovativních metod do výuky při hospitační činnosti.

Škola plánuje svoji činnost v několika dokumentech – koncepci, strategickém plánu rozvoje a dlouhodobém plánu. Tyto dokumenty jsou obsahově provázané a vychází z vnějších i vnitřních podmínek školy. Vytčené cíle v oblasti zkvalitňování podmínek vzdělávání byly ve stanoveném období průběžně plněny a vyhodnocovány. Plány školy mají vazbu na dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR a kraje. Na roční plán školy navazují měsíční a týdenní plány, ve kterých jsou uváděny očekávané výstupy, konkrétní úkoly a odpovědnost za jejich plnění. Takto nastavený systém plánování je velmi dobrým předpokladem pro bezproblémový chod školy.

Pro vlastní hodnocení škola využila v souladu se ŠVP nejrůznější nástroje, na jejichž základě získala dostatek podkladů. Provázanost cílů školy a nástrojů autoevaluace přispěla k objektivnosti a komplexnosti hodnocení. Navazující opatření na úrovni metodických sdružení, předmětových komisí a třídních učitelů byla základem pro stanovení jednotlivých kroků ke zkvalitnění činnosti školy. Další opatření vycházela z podrobné zprávy o autoevaluaci a z dotazníkového šetření. Vlastní hodnocení je proto velmi kvalitním nástrojem k dalšímu rozvoji školy, přestože jeho struktura neodpovídá plně ustanovením příslušného právního předpisu.

Účelným rozdělením kompetencí mezi zástupkyně ředitele pro 1. a 2. stupeň, výchovné poradce a dále mezi vedoucí metodických sdružení a předsedy předmětových komisí ředitel zajistil účelné řízení školy. Pravidelnými poradami užšího i širšího vedení školy a prostřednictvím školního informačního systému je dobře zajištěna informovanost všech pracovníků o chodu školy. Kontrolní činnost je zaměřena do všech oblastí provozu školy, je plánovaná a má předem dané cíle a stanovená kritéria, zejména v hospitační činnosti. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána vhodná opatření. Vedení školy rovněž vytvořilo systém podpory začínajícím a nekvalifikovaným učitelům. Obousměrný vnitřní a vnější informační systém funkčně podporuje realizaci obsahu vzdělávání a řízení plynulého chodu školy.

Oblast vedení školy má nadstandardní úroveň.

Předpoklady pro naplnění ŠVP / obsahu vzdělávání

Ze 47 pedagogických pracovníků školy (39 učitelů, 4 asistentů pedagoga a 4 vychovatelek ŠD) jich 38 (32 učitelů, 3 asistenti pedagoga a 3 vychovatelky ŠD) splňuje předpoklad odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Vzhledem k tomu, že se škola profiluje vzděláváním žáků s SVP, je rizikem fakt, že ve třídách zřízených pro žáky s SVP splňují z 24 pedagogických pracovníků předpoklad odborné kvalifikace jen 4 (nemají odbornou kvalifikaci speciálních pedagogů). Personální situaci vedení školy sleduje a vyhodnocuje. Podporou profesního rozvoje pedagogických pracovníků škola omezuje možná rizika vyplývající z chybějící odborné kvalifikace některých pedagogických pracovníků, a to především na 2. stupni základní školy. Podporuje DVPP, zejména studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, splnění dalších kvalifikačních předpokladů a studium k prohlubování odborné kvalifikace. Další vzdělávání odpovídalo potřebám školy a bylo cílené na úkoly související především se zaváděním ŠVP, výukou cizích jazyků, využíváním ICT a vzdělávání žáků s SVP. Dále bylo zaměřené na vzdělávání vedoucích pracovníků a prohlubování odbornosti jednotlivých vyučujících. Škola vhodně a efektivně využívá odbornou kvalifikaci pedagogických pracovníků i zaměření kvalifikace učitelů druhého stupně na jednotlivé aprobační předměty.

Škola neupravila ve školním řádu podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy. V praxi však toto riziko neovlivňuje zajištění bezpečného prostředí pro zdravý vývoj žáků. O bezpečném chování jsou žáci

pravidelně informování a poučování. Preventivní strategii škola rozpracovala v minimálním preventivním programu (dále MPP), monitoruje rizikové skupiny žáků a daří se jí předcházet případům jejich negativního chování. Počet těchto případů se v průběhu posledních třech školních roků nezvyšoval. Pedagogičtí pracovníci pod vedením školní psycholožky tyto případy okamžitě citlivě řeší podle přidělených kompetencí a přijímají následná opatření k jejich nápravě. Jako velmi účinná prevence nežádoucích jevů se osvědčila realizace speciálních programů v rámci MPP. Škola vyhodnocuje sociální, zdravotní a bezpečnostní rizika i rizika šikany na základě vlastního sledování a zaznamenávání nežádoucích jevů. Míra úrazovosti žáků se vlivem účinných opatření k minimalizaci rizik v posledním tříletém období snížila a dosáhla 5 vykázaných úrazů na 100 žáků.

Škola má velmi dobře propracovaný systém informovanosti rodičovské i ostatní veřejnosti. O své vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků informuje všemi dostupnými prostředky: na přehledně zpracovaných webových stránkách, prostřednictvím kabelové televize, místního i regionálního tisku, reklamního deníku, propagací nabídky v mateřských školách, informačními letáky, plakáty a pozvánkami k zápisu do prvního ročníku. Využívá také kontaktů s jinými základními školami, z nichž žáci přicházejí do tříd pro žáky se SVP. Pro budoucí prvňáčky organizuje stimulačně – edukativní skupiny, jejichž obsahem jsou lekce grafomotoriky a logopedie. Dokumentace školy, týkající se přijímání žáků k základnímu vzdělávání, je vedena pečlivě, přehledně a svědčí o tom, že ředitel postupoval v souladu se školským zákonem.

Oblast předpokladů k naplnění ŠVP a obsahu vzdělání má standardní úroveň.

Partnerství

Rozmanitá spolupráce s partnery pozitivně ovlivňuje úroveň vzdělávání ve škole. Škola účelně rozvíjí spolupráci se školskou radou, která projednává a schvaluje školou předložené dokumenty a dává podněty k její práci. Důležitou roli hraje rovněž sdružení rodičů, které se podílí na organizaci a financování nejrůznějších akcí. Třídní schůzky a konzultační hodiny zajišťují díky jejich pravidelnosti a četnosti velmi kvalitní informovanost rodičů o chodu školy i výsledcích vzdělávání. Další informace jsou poskytovány ve školním časopisu *My*, na jehož tvorbě se podílejí žáci. Asi třetina rodičů rovněž využívá možnosti elektronické žákovské knížky. Při organizaci dalších aktivit (sportovních, společenských i kulturních) škola účelně spolupracuje se organizacemi, které využívají její prostory. Nabídkou pestrých volnočasových aktivit škola plní i svoji sociální a společenskou funkci. Dle sdělení ředitele je na velmi dobré úrovni rovněž spolupráce se zřizovatelem.

Spolupráce školy s partnery je na nadstandardní úrovni.

Průběh vzdělávání

Vstřícný a tolerantní přístup učitelů k žákům vytváří příznivou pracovní atmosféru. Kvalita vnitřního prostředí je pozitivně ovlivňována celkovou kulturou školy, péčí o estetické prostředí společných prostor a korektními pracovními vztahy přispívajícími k velmi dobrému celkovému klimatu ve škole. Z rozhovoru se zástupci školní samosprávy byla patrná sounáležitost, kterou žáci cítí ke škole.

Prostorové možnosti školy jsou dostatečné pro vzdělávání, avšak pro činnost školní družiny je rizikem nedostatek samostatných prostor. ŠD proto využívá běžné učebny prvního stupně. Rizikem pro výuku tělesné výchovy bylo výrazné poškození umělého povrchu „travnatého hřiště“. Vedení školy o situaci ví. Vydalo zákaz využívání hřiště a ve spolupráci se zřizovatelem plánuje opravu povrchu. Většina učeben, samostatných

odborných pracoven a dalších prostor je vhodně a účelně vybavena a dostatečně využívána k podpoře výuky. Estetická úroveň kmenových tříd je rozdílná (lepší na prvním stupni základní školy), celkově však byla velmi dobrá. Vybavení společných vnitřních prostor (prostorné chodby, vestibuly, atria a šatny) a jejich estetická úprava vytváří velmi dobré podmínky pro případnou relaxaci a odpočinek žáků o přestávkách a zdravé občerstvení (nápojové automaty s mléčnými výrobky). Škola plánovitě zlepšuje své materiální podmínky podle potřeb vzdělávání a také v závislosti na přidělených finančních prostředcích. Výpočetní technikou s odpovídajícím softwarem a prezentační technikou jsou vybaveny odborné učebny ICT (nižší úroveň vybavení jedné z nich omezuje její efektivní využívání) a odborné učebny přírodovědných předmětů a jazyků. Ve výuce byly využívány vhodné učebnice a učební pomůcky, méně pak didaktická technika. Informační zdroje a prostředky ICT učitelé i žáci využili spíše ojediněle.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání má škola v návaznosti na ŠVP stanovena v klasifikačním řádu, který je součástí školního řádu. Hodnocení práce žáků jako doklad o dosažené úrovni vědomostí a dovedností spojené s odůvodněnou klasifikací učitelé při inspekčních hospitacích prováděli méně často, hodnocení používali především jako prostředek k motivaci žáků. Učitelé častěji žáky chválili za pokrok a aktivitu při plnění úkolů nebo dobře splněné úkoly, což je motivovalo k většímu úsilí při práci. Systematicky vedli žáky k sebehodnocení. Průběžné hodnocení žáků využívali učitelé jednotlivých předmětů, třídní učitelé a vedení školy jako podklad pro přijímání opatření ke zkvalitňování vzdělávání. Hodnocení žáků pravidelně projednává i pedagogická rada školy a doporučuje postupy k řešení případných problémů v zaostávání žáků.

V době konání inspekce školu navštěvovalo 12 individuálně integrovaných žáků - 4 autisté, 4 žáci s mentálním postižením, 2 s tělesným postižením, sluchově postižený a žák s specifickou poruchou učení (dále SPU). V devíti třídách jsou žáci skupinově integrováni, celkem je v těchto třídách vzděláváno 115 žáků s vývojovými poruchami učení (35 na prvním stupni a 80 na druhém stupni). Dále jsou z důvodu nízkého počtu žáků s doporučením pro skupinovou integraci ve dvou třídách (VI. C a VIII. C) žáci s tímto doporučením vzděláváni dle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP). Vyučující jsou s diagnostikou žáků seznámeni, převážně se řídí doporučením poradenského zařízení. Ve třídách zřízených pro žáky s SVP byla žákům věnována individuální pozornost dle jejich potřeb v různé míře, zejména na prvním stupni nebyla péče o ně vždy důkladná, promyšlená, systematická a funkční. Individuální reedukaci škola v tomto školním roce neprovádí. Spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami je hodnocena výchovnými poradkyněmi jako velmi dobrá. Školu navštěvuje jedna žákyně mimořádně nadaná v oblasti matematických schopností a dovedností. Byl pro ni vytvořen IVP, vyučující jí věnuje individuální péči.

Výběr hospitovaných hodin na prvním stupni byl zaměřen na posouzení čtenářské gramotnosti žáků, společenskovední, přírodovědné a jazykové vzdělávání. Inspekční hospitace sledovaly výuku ve třídách se skupinovou integrací žáků. Ve výuce těchto tříd byly zjištěny značné nedostatky. Vzdělávání žáků s SVP bylo nedostatečně podporováno pomůckami a pouze ojediněle docházelo k diferenciaci, třídy působily nepodnětně. Rovněž frontální výuka, která probíhala převážnou část hodiny, nebyla pro tyto žáky vhodná. Výjimku představovala hodina vlastivědy, v níž průběh hodiny zohledňoval postižení žáků a vykazoval známky příkladu dobré praxe. Výuka v běžných třídách byla sice vedena převážně frontálně, ale často ji doplňovaly aktivizační metody a změna pracovního prostředí. Ve většině hodin vyučující vedli žáky ke slušnému chování, vztahu k přírodě, ojediněle i k ekologii. Žáci dokázali samostatně pracovat s informacemi a na různé úrovni vyjádřit svůj názor.

V rámci hospitační činnosti na druhém stupni byly sledovány oblasti přírodovědného a společenskovedního vzdělávání, výuka cizích jazyků a podpora a rozvoj čtenářské gramotnosti. Z těchto oblastí je prioritou školy pouze vzdělávání v cizích jazycích.

Ve škole je dobře zaveden účelný systém předmětových komisí a metodických sdružení, založený na úzké spolupráci prvního a druhého stupně, zajištěna je i mezipředmětová spolupráce.

Průběh vyučovacích hodin **přírodovědných předmětů** kladně ovlivnily znalosti, dovednosti a tvořivost vyučujících. K velmi dobré úrovni výuky přispíval vstřícný způsob komunikace se žáky, možnost objevovat a experimentovat – plně se uplatňovalo činnostní pojetí výuky a trpělivý přístup k těm žákům, kteří nedokázali úkoly samostatně řešit. Uplatněním především frontální formy výuky spojené se samostatnou prací žáků nebo prací ve dvojicích a skupinách, kdy žáci měli možnost spolupracovat na společném úkolu, žáci rozvíjeli komunikativní a kooperativní kompetence. Řešením úkolů rozvíjeli logické myšlenkové postupy a opakováním upevňovali struktury poznatků a souvislosti mezi nimi. Vhodnou motivací, zařazováním úkolů podporujících činnostní výuku, individuálním přístupem a poutavým vedením hodin s využitím moderních technických prostředků se ve většině hodin velmi dobře dařilo podchytit a udržet zájem žáků prostřednictvím volby příkladů, úloh a jevů vztahujících se k denní praxi. Žáci byli při výuce většinou aktivní – zapojovali se do diskuzí. Nároky na žáky byly ze strany učitelů přiměřené a diferencované podle jejich schopností a aktuálních dispozic. Ve většině hodin byla zřetelná podpora žáků s SVP. K účinné motivaci přispívalo často uplatňované průběžné pozitivní hodnocení a sebehodnocení žáků. Učitelé vytvářeli a podporovali pracovní atmosféru důvěry a vzájemné úcty mezi žáky a učiteli i mezi žáky. Standardní nebo příkladná úroveň výuky přírodovědných předmětů byla vhodně podporována rovněž projekty - v tomto školním roce žáci 8. ročníku připravují ve spolupráci se školou ze Slovenské republiky učebnici matematiky a sbírku úloh v rámci projektu „*Učíme se navzájem*“.

Ve výuce **společenskovedních předmětů** byl kladen důraz zejména na rozvoj komunikativních dovedností a občanských postojů, mezipředmětové vztahy, výchovné aspekty oborů, prezentace a projekty (např. projekt s tematikou holocaustu, exkurze a ročníkové práce). V mezinárodních projektech (např. *Ekoškola, Sokrates, Jaro Evropy*) se prolíná společenskovední tematika s učivem zeměpisu, biologie a cizích jazyků. Tyto formy práce podporovaly pozitivní sociální vztahy mezi žáky a podílely se na formování jejich občanského vědomí.

Ve sledovaných hodinách dějepisu a občanské výchovy použité metody práce podněcovaly logické myšlení žáků, jejich aktivitu a kladný vztah k učení, žáci měli prostor k vyjádření vlastního názoru, byli vedeni k vyhledávání a třídění informací a jejich propojení do širších souvislostí. Zvolené formy výuky byly vhodně použity vzhledem k obsahu učiva a poskytovaly žákům prostor pro formování vlastního názoru. Tím se dařilo podnítit aktivitu žáků. V navštívených hodinách byly používány učební pomůcky, učebnice a texty, zcela chybělo využití didaktické techniky. Ve výuce třídy zřízené pro žáky s SVP se velmi dobře dařilo díky vhodně zvoleným metodám práce aktivizovat žáky a vést je získávání klíčových kompetencí. Průběh sledované výuky společenskovedních předmětů měl celkově standardní úroveň.

V oblasti **výuky cizích jazyků** škola nabízí žákům vzdělávání v jazyce anglickém, německém a francouzském. Profilaci školy s rozšířeným jazykovým vzděláváním neodpovídají personální podmínky - z 6 vyučujících cizích jazyků si 3 učitelé doplňují odbornou kvalifikaci studiem anglického jazyka na vysoké škole. Žáci, kteří se vzdělávají podle programu *Základní škola s rozšířenou výukou cizího jazyka*, mají výuku cizího

jazyka od 3. ročníku, kdy byli rozděleni do jazykových skupin na základě celkového prospěchu s důrazem na známku z českého jazyka. V těchto skupinách pokračují ve výuce i na 2. stupni školy. Žáci vzdělávající se podle ŠVP mají angličtinu již od 1. ročníku. V rámci zkvalitňování výuky cizích jazyků jsou přijímána a postupně realizována opatření (zakoupení interaktivní tabule, doplnění odborné kvalifikace nekvalifikovaných učitelů, vzájemné hospitace a účast na vzdělávacích akcích). Vhodným doplněním výuky jsou zájezdy do zahraničí a zapojení do mezinárodních projektů. V hospitovaných hodinách na 1. stupni vyučující podporovali rozvoj komunikativních dovedností žáků a vedli je k samostatnému vyjadřování. Výuka probíhala v kmenových třídách v podnětném prostředí pro výuku cizího jazyka. Materiální podpora výuky byla dobrá, žáci používali učebnice a pracovní kopie připravené vyučující. V některých hodinách byla využívána i multimediální učebna. I když byla výuka vedena nekvalifikovanými vyučujícími, na úroveň hodin to nemělo negativní vliv. Ve sledované výuce cizího jazyka na 2. stupni byly v některých hodinách zadávány příliš obtížné úkoly, které žáci nebyli schopni splnit. Efektivita výuky tak byla velmi nízká. Žáci v hodinách pracovali s učebnicemi a materiály připravenými vyučujícími. V některých hodinách byl zařazen poslech s porozuměním, který však byl pro žáky velmi náročný a nesplnil tak cíl výuky. Ve všech sledovaných hodinách byli žáci vedeni k hodnocení hodiny i vlastního výkonu v hodině, někdy však bylo toto hodnocení prováděno zcela formálně bez závěrečného shrnutí vyučujícím. V oblasti rozvoje výuky cizích jazyků byl celkově zjištěn standardní stav, ve třídách s rozšířenou výukou jazyků však dosažené znalosti a dovednosti žáků neodpovídaly zaměření.

Vzhledem k jazykovému zaměření vnímá škola **podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti** (dále ČG) jako svoji prioritu. Podpůrným prvkem tohoto úsilí je dlouhodobé zapojení do řady regionálních, městských i celorepublikových projektů i dlouholetá úspěšná činnost divadelního kroužku. Velmi dobře se také daří spolupráce s kulturními centry i pracovišti. Ve škole je k dispozici informační centrum se žákovskou knihovnou, propojené na počítačové učebny vybavené výukovými programy a internetem. Škola stanovila koncepci rozvoje čtenářské gramotnosti s přihlédnutím k potřebám žáků s SVP a tuto problematiku dále specifikovala ve ŠVP. Pravidelně je zjišťována úroveň čtenářských schopností žáků (tzv. čtecí kvocient), tyto výsledky jsou ve spolupráci se školní psychologkou analyzovány a jsou přijímána opatření k odstraňování zjištěných nedostatků. Podklady jsou shromažďovány pro autoevaluaci na konci školního roku.

V hospitovaných hodinách bylo patrné, že jsou žáci vedeni vhodnými způsoby učení k vyhledávání a třídění informací a schopnostem s nimi dále pracovat. Jednotlivci nebo mluví skupin prezentovali komunikativní kompetence formulováním hlavních myšlenek vyplývajících z přečteného textu. Na stejné úrovni se jeví jejich kompetence založené na spisovném užívání jazyka. Ve třídách pro žáky s SVP se dařilo méně podchytit zájem většiny žáků a motivovat je k větší aktivitě. Přes veškeré úsilí převažovala dominance pedagoga nad vlastní činností žáků. V běžných třídách byla základem rozvoje ČG podpora aktivní četby a schopnost získávat informace z různých zdrojů. Organizace vzdělávání jim umožňovala týmovou i samostatnou práci, jejíž výsledky prezentovali a prokazovali tak dobré dovednosti v oblasti čtenářské gramotnosti.

Škola má velmi dobré materiální, personální i organizační podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Výsledky vzdělávání ve sledovaných hodinách měly převážně standardní úroveň.

Výsledky vzdělávání

Úspěšnost žáků ve vzdělávacím programu je sledována vedením školy a jednotlivými učiteli. Škola vytvořila účinný systém získávání zpětné vazby o výsledcích vzdělávání prostřednictvím vlastních srovnávacích prověrek a vyhodnocováním čtvrtletních písemných prací. Výsledky vzdělávání v jednotlivých předmětech analyzují učitelé, třídní učitelé, školní psychologka, pedagogická rada a vedení školy. V případě zjištěných nedostatků přijímají opatření ke zlepšení stavu. Školní neúspěšnost u jednotlivých žáků je individuálně sledována i v souvislostech s jejich sociálním zázemím a případnou častou absencí. Škola přijímá opatření i na základě negativních výsledků zjištěných při evaluaci (např. ve výuce fyziky). Vyhodnocení úspěšnosti žáků je pravidelně prezentováno ve výročních zprávách o činnosti školy. Účinnou strategií podpory úspěšnosti žáků se škole podařilo na konci minulého školního roku snížit počet neprospívajících žáků na 0,9 % (4 žáci z 444).

Výsledky školy ve standardizovaných testech v roce 2007 se pohybovaly těsně nad celostátním průměrem. Škola tyto výsledky analyzovala a interpretovala – zatímco v jazykových třídách byly výsledky žáků velmi dobré, ve třídách zřízených pro žáky s SVP měli značné problémy s orientací v písemném zadání, a proto byly jejich výsledky pouze průměrné. Na základě této analýzy byla přijata opatření ke zlepšení čtenářských dovedností žáků s SVP.

Úroveň práce školy s výsledky vzdělávání žáků je celkově standardní.

Závěrečné hodnocení:

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu se zápisem do školského rejstříku. Vzdělávání realizuje podle vlastního ŠVP a platných učebních dokumentů pro základní vzdělávání.

Vývoj finanční situace školy je rovnoměrný a ekonomicky zajištěný.

Do ŠVP „Tvořivá škola v galerii“ škola smysluplně zapracovala vlastní specifika i priority. Zkušenosti s tvorbou ŠVP a inovativními metodami a formami výuky napomáhají realizaci tohoto dokumentu, k čemuž přispívá vedení školy promyšlenou koncepční, řídicí a kontrolní činností.

Úroveň personálních podmínek umožňuje naplňovat obsah základního vzdělávání. Příležitost k dalšímu rozvoji však nadále zůstává v doplnění odborné kvalifikace pro výuku ve třídách pro žáky s SVP u většiny učitelů. Kladem je to, že škola omezuje tato rizika podporou profesního rozvoje pedagogických pracovníků jejich účastí v DVPP.

V oblasti materiálních podmínek má škola rezervy ve vytvoření dostatečných prostorových podmínek pro činnost školní družiny. Pozitivem je celková péče o estetické prostředí školy.

Příkladná spolupráce s nejrůznějšími partnery v rámci školy, městské části, kraje i na mezinárodní úrovni umožňuje různorodé aktivity školy a zejména podporuje rozvoj osobnosti každého žáka.

Škola se profiluje vzděláváním žáků s SVP formou individuálních a skupinových integrací. Ve většině hospitovaných hodin na druhém stupni se vyučující integrovaným žákům individuálně věnovali, při skupinové integraci bylo probíráno učivo s ohledem na jejich postižení. Na prvním stupni byla péče o tyto žáky na různé úrovni.

Při inspekční činnosti byla sledována výuka přírodovědných a společenskovedních předmětů, cizích jazyků a ve všech předmětech podpora čtenářské gramotnosti.

Ve výuce se uplatňovaly kromě běžné frontální výuky i formy a metody práce aktivizující žáky při vzdělávacích činnostech, prostřednictvím kterých žáci získávali očekávané

kompetence, a které splňovaly požadavky na činnostní pojetí vyučování. Pozitivem byl trvalý důraz na sebehodnocení žáků.

Ve většině hodin žáci efektivně využívali učebnice a pomůcky, v přírodovědných předmětech rovněž kvalitní vybavení odborných učeben. Pouze v některých hodinách efektivně použili výpočetní a prezentační techniku. Škola se v přírodovědných i společenských předmětech dlouhodobě zapojuje do nejrůznějších projektů, kterými jsou rozvíjeny mezipředmětové souvislosti, klíčové kompetence a komunikační dovednosti v cizích jazycích. Výuka cizích jazyků, přestože je jednou z priorit školy, měla celkově průměrnou úroveň především díky méně efektivním metodám práce. Čtenářské gramotnosti je školou věnována značná pozornost jak ve výuce, tak v mimoškolní činnosti. Lépe se jí dařilo realizovat v běžných třídách. Ve třídách zřízených pro žáky s SVP byla prioritně věnována pozornost převážně technice čteného textu a pěstování schopnosti mu porozumět.

Výsledky vzdělávání žáků mají standardní úroveň.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání poskytovaného školou jsou celkově hodnoceny jako standardní.

Hodnotící stupnice

Podprůměrný stav	Průměrný, funkční, (standardní) stav	Nadprůměrný (nadstandardní) stav
<p><i>převažuje podprůměrný,</i> nepříznivý stav, rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny, příp. sankční opatření</p>	<p><i>převažuje průměrný</i> (standardní) stav, je funkční, únosná rizika se daří překonávat, zásadní změny nejsou nutné</p>	<p><i>jednoznačně převažuje nadprůměrný</i> (nadstandardní), téměř bezrizikový stav, řadu činností je možné prezentovat jako příklady dobré praxe</p>

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy, Brno, Horníkova 1, příspěvkové organizace ze dne 19. května 2005
2. Rozhodnutí Školského úřadu Brno-město, Křížová 22, 603 00 Brno ze dne 31. ledna 2000
3. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 9608/2006-21 s účinností od 1. září 2006 ze dne 12. dubna 2006
4. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 26017/07-21 s účinností od 1. září 2005 ze dne 30. srpna 2005
5. Seznam jmenovaných a zvolených členů školské rady při Základní škole, Brno, Horníkova 1, příspěvkové organizaci ke dni 1. srpna 2006 ze dne 12. července 2006
6. Zařazení školy do souboru pilotních škol, které se budou podílet na přípravě manuálu pro tvorbu školních vzdělávacích programů základního vzdělávání čj. 58/02-Ř ze dne 22. dubna 2002
7. Jmenovací listina na funkci ředitele školy čj. 511/93 ze dne 29. dubna 1993
8. Autoevaluační zpráva ze dne 5. června 2007
9. Hodnocení autoevaluace školy 1. pololetí šk. r. 2007/2008

10. *Návrhy a opatření k výsledkům autoevaluace a způsob jejich plnění – vyhodnocení školní rok 2007/2008 učitelé*
11. *Hodnocení autoevaluace školy (MS, PK) 1. pololetí školního roku 2007/2008*
12. *Školní vnitřní řád aktualizovaný 14. září 2007*
13. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2004/2005 ze dne 6. června 2005*
14. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2005/2006 ze dne 19. června 2006*
15. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007 ze dne 30. června 2007*
16. *Strategický plán rozvoje školy ZŠ Horníkova 1, Brno 628 00 na období 1. 9. 2007 až 1. 9. 2012*
17. *Plán práce školy ve školním roce 2007/2008 ze dne 10. září 2007*
18. *Plán výchovného poradenství bez uvedení data*
19. *Zápisy z jednání z pedagogické rady za školní rok 2006/2007 a 2007/2008*
20. *Souhlas se zvýšení poplatku žáka za pobyt ve školní družině na 80 Kč/měsíčně do 1. září 2007 ze dne 25. června 2007*
21. *Minimální preventivní program pro prevenci sociálně patologických jevů ZŠ Horníkova 2007/2008*
22. *Rozvoj čtenářské gramotnosti na 2. stupni (s přihlédnutím k potřebám se SPU) bez uvedeného data*
23. *Zapojení školy do projektů a mezinárodní spolupráce*
24. *Zpráva o aktivitách a výsledcích projektu od 1. 8. 2004 do 31. 7. 2007*
25. *Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2007/2008*
26. *Plán hospitační činnosti ve školním roce 2007/2008*
27. *Rozpis hospitační činnosti ŘŠ ve školním roce 2007/2008*
28. *Plán DVPP pro školní rok 2007/2008 na 1. stupni*
29. *Další vzdělávání pedagogických pracovníků – 2. stupeň*
30. *Organizační řád rozpočtové organizace Základní škola s právní subjektivitou Horníkova 1, Brno platný od 1. srpna 2000*
31. *Kniha úrazů dětí, žáků a studentů Základní školy, Brno, Horníkova 1, příspěvkové organizace vedená od 7. září 2007*
32. *Třídní knihy vybraných tříd ve školním roce 2007/2008*
33. *Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2007/2008*
34. *Katalogové listy žáků všech tříd ve školním roce 2007/2008*
35. *Záznamy o úrazu (dítěte, žáka, studenta) ve školním roce 2007/2008*
36. *Záznamy z jednání školské rady od 12. dubna 2005*
37. *Záznamy ze schůzek s rodiči*
38. *Školní vzdělávací program platný od 1. září 2007*
39. *Rozvrh hodin podle tříd platný ve školním roce 2007/2008*
40. *Zápisy jednání metodických sdružení ve školním roce 2007/2008*
41. *Zápisy jednání předmětových komisí ve školním roce 2007/2008*
42. *Vzorek žákovských knížek vybraných žáků ve školním roce 2007/2008*
43. *Personální dokumentace všech pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2007/2008 (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání, dokumentace k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků)*
44. *Dokumentace k „Mapě školy“*
45. *Škol (MŠMT) V 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004 ze dne 18. října 2004*
46. *S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2005 ze dne 24. října 2005*
47. *S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2006 ze dne 13. října 2006*
48. *S 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 14. října 2007*

49. R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2004/2005 ze dne 7. září 2005
50. R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2005/2006 ze dne 19. září 2006
51. R 36-01 Výkaz o úrazovosti dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních za školní rok 2006/2007 ze dne 12. září 2007
52. Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2004 ze dne 13. ledna 2005
53. Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2005 ze dne 16. ledna 2006
54. Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2006 ze dne 17. ledna 2007
55. Škol (MŠMT) P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2007 ze dne 15. ledna 2008
56. Přehled neinvestičních ukazatelů: Rozpočet upravený - rozpočtový rok 2005
57. Výpis zkrácené hlavní knihy ze dne 25. ledna 2006 (za rok 2005)
58. Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2005 ze dne 24. března 2006
59. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2005 ze dne 25. ledna 2006
60. Čerpání dotace ze SR k 31 12. 2005 ze dne 25. ledna 2006
61. Čerpání dotace od ÚSC k 31 12. 2005 ze dne 25. ledna 2006
62. Přehled neinvestičních ukazatelů: Rozpočet upravený k 31. 12. 2006
63. Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2006 ze dne 30. března 2007
64. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2006 ze dne 25. ledna 2007
65. Čerpání dotace ze SR k 31 12. 2006 ze dne 25. ledna 2007
66. Čerpání dotace od ÚSC k 31 12. 2006 ze dne 25. ledna 2007
67. Přehled neinvestičních ukazatelů: Rozpočet upravený k 31. 12. 2007
68. Údaje o použití finančních prostředků poskytnutých v roce 2007 ze dne 23. ledna 2008
69. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2007 ze dne 25. ledna 2008
70. Čerpání dotace ze SR k 31 12. 2007 ze dne 25. ledna 2008
71. Čerpání dotace od ÚSC k 31 12. 2007 ze dne 25. ledna 2008
72. Seznam žáků se SPV ve školním roce 2007/2008
73. Záписы ze zkoušek čtení ve školním roce 2007/2008
74. Záписы z výchovných komisí ve školním roce 2007/2008
75. Osobní dokumentace žáků integrovaných ve školním roce 2007/2008
76. Rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělávání ve školním roce 2007/2008
77. Rozhodnutí o odkladu školní docházky ve školním roce 2007/2008
78. Rozhodnutí o povolení vzdělávání podle IVP ve školním roce 2007/2008
79. Inspekční zpráva čj. 17-1402/05 ze dne 28. února 2005

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Lenka Špačková	Lenka Špačková, v. r.
Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka, v. r.
Mgr. Ludmila Šimáčková	Ludmila Šimáčková, v. r.
Mgr. Anna Gabrielová	Anna Gabrielová, v. r.
Mgr. Jan Dusík	Jan Dusík, v. r.
Ing. Jiří Koc	Jiří Koc, v. r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jan Pokorný	Jan Pokorný, v. r.

Brno 19. 5. 2008